

Notă informativă
la Proiectul hotărârii Consiliului de Integritate privind aprobarea
Regulamentului de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției de
președinte al Autorității Naționale de Integritate

1. Denumirea autorului și după caz, a participanților la elaborarea proiectului:

Proiectul hotărârii Consiliului de Integritate privind aprobarea Regulamentului de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității Naționale de Integritate a fost elaborat de către Consiliul de Integritate.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ cât și finalitățile urmărite:

Proiectul actului normativ a fost elaborat în scopul punerii în aplicare a prevederilor art.12 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, potrivit căreia Consiliul aprobă Regulamentul de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității Naționale de Integritate, aprobă tematica de concurs și componența comisiilor de organizare a concursului, de elaborare a subiectelor, de verificare a lucrărilor și de soluționare a contestațiilor, adoptând hotărâri în acest sens.

Elaborarea Proiectului derivă din necesitatea ajustării Regulamentului de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității Naționale de Integritate la dispozițiile Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, reieșind din modificările operate prin Legea nr.130/2021 pentru modificarea unor acte normative, în vederea racordării actului normativ inferior prevederilor legii organice, precum și al optimizării și eficientizării desfășurării de către Consiliul de Integritate a concursului pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității Naționale de Integritate, în condițiile art.11, art.12 alin. (7) lit. a), b), c) și art.13 alin. (1) din Legea nr.132/2016.

3. Principalele prevederi ale Proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul Proiectului vizează aducerea în concordanță a Regulamentului în vigoare cu dispozițiile de modificare ale legii, pentru îmbunătățirea proceselor de lucru în cadrul comisiilor formate în vederea selecției președintelui Autorității Naționale de Integritate.

Proiectul actului normativ vine ca o continuitate a Legii nr.132/2016 și descrie în detaliu modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității Naționale de Integritate.

4. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea Proiectului de hotărâre nu implică costuri financiare suplimentare.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul actului normativ va genera abrogarea Hotărârii Consiliului de Integritate nr. 1/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea funcțiilor de

președinte și vicepreședinte ai Autorității Naționale de Integritate.

6. Avizarea și consultarea publică a Proiectului

Proiectul actului normativ a fost publicat pentru dezbateri și consultări publice și a trecut avizarea la Ministerul Justiției, Centrul Național Anticorupție, precum și la Autoritatea Națională de Integritate, care s-au expus asupra proiectului, elemente ce se conțin în Sinteza propunerilor și a obiecțiilor (recomandărilor) la proiectul actului normativ.

Inițial, Consiliul de Integritate planifica doar ajustarea Regulamentului la modificările operate de legiuitor în ultima vreme, iar în procesul de discuție, avizare și dezbateri (inclusiv cu participarea reprezentanților Societății civile și a organismelor de monitorizare), Proiectul a suferit modificări în proporție de peste 30% din redacția inițială a textului, din care motiv, s-a recurs la adoptarea unui act normativ în redacție nouă.

7. Constatările expertizei anticorupție

Centrul Național Anticorupție, obiecții și propuneri

Art.9 Atribuțiile președinților comisiilor

(1) Președinții Comisiilor exercită următoarele atribuții:

5) alte atribuții ce rezultă din Legea nr.132/2016, în vederea asigurării bunei desfășurări a concursului.

Obiecții:

Formularea „*alte atribuții ce rezultă din Legea nr.132/2016*” este una cu sens prea larg și lipsită de claritate, întrucât din textul Legii nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nu rezultă atribuțiile președintelui Comisiei de concurs și a președintelui Comisiei de soluționare a contestațiilor. În acest caz, trimiterea la Legea nr.132/2016 este o normă de trimitere defectuoasă, susceptibilă de interpretări discreționare.

Recomandări:

Completarea proiectului cu prevederi clare privind atribuțiile președintelui Comisiei de soluționare a contestațiilor.

Factori de risc:

- Norme de trimitere defectuoase,
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive.

Riscuri de corupție:

- Generale,
- Legalizarea actelor de: abuz de serviciu, depășirea a atribuțiilor de serviciu.

Centrul Național Anticorupție

Art.14 Admiterea candidaților la concurs. Temeiurile de excludere. Prelungirea perioadei de depunere a dosarului

(2) În cel mult 10 zile după expirarea termenului de depunere a cererilor de concurs, Consiliul, în ședință publică, examinează dosarele depuse, decide asupra admiterii candidaților în concurs și în privința candidaților admiși, inițiază verificarea în condițiile Legii nr.271/2008, precum și solicită certificatul de cazier de integritate profesională și certificatul de integritate.

(4) În termen de 3 zile lucrătoare de la expirarea termenului de depunere a

dosarelor și după adoptarea hotărârii privind lista candidaților admiși la concurs, aceasta se publică pe pagina web a Autorității.

Obiecții:

În alin.(2) al art.14, proiectul stabilește că Consiliul decide asupra candidaților admiși în concurs în termen de 10 zile după expirarea termenului de depunere a dosarelor, pe când în alin.(4) din același articol proiectul stabilește că, în termen de 3 zile de la expirarea termenului de depunere a dosarelor și după adoptarea hotărârii privind lista candidaților admiși la concurs, aceasta se publică pe pagina web a Autorității.

Prevederile analizate nu respectă condiția calității normei juridice motiv pentru care aduce atingere art.23 din Constituția Republicii Moldova. Este de remarcat că, orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norme de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție (Hotărârea Curții Constituționale nr.26/23.11.2010, & 10).

Prin urmare, în măsura în care proiectul creează premise pentru alegerea subiectivă și abuzivă a normei „*convenabile*” în ce privește termenul în care Consiliul adoptă hotărârea privind lista candidaților admiși la concurs, termenele prevăzute la alin.(2) și (4) din art. 14 necesită a fi revizuite, pentru a asigura respectarea criteriilor de calitate menționate supra.

Or, în cazul în care se prezumă că hotărârea privind lista candidaților admiși la concurs, se adoptă de către Consiliu în termen de 10 zile de la expirarea termenului de depunere a dosarului, așa cum este prevăzut la alin.(4).

Recomandări:

Reexaminarea normelor propuse la alin.(2) și (4) din art.14 potrivit proiectului, în vederea stabilirii clare a termenului de examinare a dosarelor depuse și adoptate a hotărârii listei candidaților admiși la concurs și a termenului de publicare a acestei hotărâri pe pagina web a ANI.

Factori de risc:

- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive;
- Concurența normelor de drept.

Riscuri de corupție:

- Legalitatea actelor de: abuz de serviciu.

Centrul Național Anticorupție

Art.16 Organizarea și desfășurarea probei scrise

(10) În cazuri excepționale, când desfășurarea probei scrise este imposibilă datorită unor circumstanțe obiective, Comisia de concurs decide asupra

anulării probei scrise și numirea unei date ulterioare pentru organizarea repetată a probei scrise.

Obiectii:

Norma analizată este una confuză, și anume nu este clar care „cazuri excepționale” și „circumstanțe obiective” se are în vedere. Ca urmare, confuzia creată va permite Comisiei de concurs de a decide discreționar asupra anulării probei scrise și numirii unei date ulterioare.

Pericolul acestui factor de risc constă în faptul că, la aplicare formulările utilizate pot provoca practici vicioase de interpretare a sensului acestei norme, în dependență de interesul responsabililor de implementare, practici care pot fi abuzive de stabilire a regulilor convenabile propriilor interese.

Astfel, la art.16 alin.(10) formularea „în cazuri excepționale” și „circumstanțe obiective” urmează a fi precizate, or nu este clar care cazuri sunt considerate fiind excepționale și circumstanțele ca fiind obiective.

Recomandări:

Se recomandă de concretizat în proiectul Regulamentului în ce cazuri excepționale și circumstanțe obiective Comisia de concurs decide asupra anulării probei scrise și numirea unei date ulterioare pentru organizarea repetată a probei scrise.

Factorii de risc:

- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive;
- Temeiuri neexhaustive pentru survenirea răspunderii.

Riscuri de corupție:

1. Generale;

2. Încurajarea sau facilitarea actelor de:

- Conflict de interese și sau favoritism;
- corupere activă;
- corupere pasivă.

3. Legalizarea actelor de:

- abuz în serviciu;
- depășire a atribuțiilor de serviciu.

8. Constatările expertizei juridice

Din denumire, pct.1 și denumirea proiectului Regulamentului se va exclude textul „(în redacție nouă)”, iar din clauza de adoptare se va exclude textul „În scopul ajustării la prevederile legislației în vigoare a Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității Naționale de Integritate, pentru selectarea și desemnarea candidatului la funcția de președinte al Autorității Naționale de Integritate”, întrucât ține de conținutul notei informative la proiect.

Totodată, **denumirea Regulamentului din denumire, pct.1 și anexă se va uniformiza pentru a fi identic**

La pct. 1 textul „conform Anexei nr.1 la” se va substitui cu textul „(se anexează)”, Regulamentul fiind unica anexă la hotărâre. Respectiv, **în parafa de aprobare a Regulamentului textul „Anexa nr.1 la” se va substitui cu cuvintele „Aprobat prin”.**

La pct.3 cuvintele „**intră în vigoare la data emiterii și**” se vor exclude, ținând cont de prevederile art.56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conform cărora actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. De asemenea, potrivit pct. 5 și 6 din *Hotărârea Guvernului nr. 1104/1997 cu privire la modul de efectuare a expertizei juridice și înregistrării de stat a actelor normative departamentale* **actele normative departamentale, care au fost supuse expertizei juridice și înregistrării de stat urmează a fi publicate în Monitorul Oficial al RM.** Actele înregistrate, dar nepublicate, în modul stabilit de Lege, cu excepția actelor a căror publicare este restricționată, nu au putere juridică și nu pot servi drept temelie legitimă pentru reglementarea relațiilor de drept respective sau aplicare de sancțiuni. Astfel, actul normativ departamental suspus înregistrării de stat nu poate intra în vigoare anterior publicării acestuia în Monitorul Oficial al RM. Totodată, **proiectul hotărârii urmează a fi suplinit cu un punct privind abrogarea Hotărârii Consiliului de Integritate nr. 1/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru funcția de președinte și vicepreședinte al Autorității Naționale de Integritate, înregistrat la Ministerul Justiției cu nr. 1201 din 27 martie 2017.**

Cu referire la structura proiectului, semnalăm că, în conformitate cu art. 52 din legea nr. 100/2017, punctul este elementul structural de bază al hotărârilor Guvernului, al actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, ale autorităților publice autonome, ale autorităților unității teritoriale autonome cu statut juridic special și ale autorității administrației publice locale. Punctele, de regulă, nu au denumire, sunt expuse fără utilizarea cuvântului „punct” și se însemnează consecutiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, începând cu primul și terminând cu ultimul, de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. Astfel, **numerotarea elementelor structurale ale Regulamentului cu articole se va înlocui cu puncte.**

La art. 1 cuvântul „**denumit**” se va exclude (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect), iar după cuvintele „**suplinirea funcției de**” se va completa cu cuvântul „**președinte**”.

La art. 3 textul „**Legea nr. 132 din 17 iunie 2016**” se va substitui cu textul „**Legea nr. 132/2016**”, conform uzanțelor normative.

La art. 4:

la alin. (1) textul „art. 11, 12 și art. 13” se va substitui cu textul „art. 11, 12 și 13”;

la alin. (1) lit. a) este inutil a preciza atribuția Consiliului de Integritate de a aproba Regulamentul de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității Naționale de Integritate, deoarece se regăsește în același Regulament.

la alin. (1) lit. c) se va preciza că comisia de soluționare a contestațiilor se referă doar la proba interviu, or, potrivit lit. h) din același alineat contestațiile

depuse în privința rezultatelor probei scrise se soluționează de Consiliu **la alin. (1) lit. j)** se va preciza că Consiliul propune pentru numire Președintelui Republicii Moldova candidatul selectat.

la alin. (2) cuvântul „îndatoriri” se va substitui cu cuvântul „obligatii”, în vederea ajustării la terminologia juridică.

La art. 5:

în alin. (1) pct. 1) textul „denumită generic — Comisia de concurs” se va substitui cu textul „(în continuare - Comisia de concurs)”;

la alin. (3) cuvintele „La fel” se vor exclude, nefiind specifice limbajului unui act normativ (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect). Totodată, atragem atenția că opțiunea alegerii prin tragere la sorți dintre membrii săi a secretarului nu este aplicabilă pentru Comisia de soluționare a contestației care este formată din 3 membri dintre care unul e președinte și altul e vicepreședinte.

la alin. (5) textul „încetării înainte de termen, pentru un membru al comisiilor, a mandatului de membru al Consiliului” se propune de reformulat în felul următor: „de revocare a mandatului membrului Consiliului pentru un membru al comisiilor” pentru a asigura conformitatea cu art. 12 alin. (5) din *Legea nr. 132/2016*. Totodată, cuvintele „pagina web” se vor substitui cu cuvintele „pagina web oficială” în conformitate cu *Regulamentul cu privire la paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 188/2012* (observație valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect). Adicional, se va uniformiza terminologia în privința inițierii concursului, or, **la art. 5 alin. (5)** se utilizează declanșarea procedurii de concurs”, la art. 10 alin. (4) „inițierea procedurilor de organizare și desfășurare a concursului”, în denumirea Capitolului III „Demararea concursului”, iar **la art. 11 alin. (1)** „declanșarea procedurii de selecție.

La art. 6 alin. (2) lit. f) cuvintele „remite în adresa” propunem a fi substituite cu cuvintele „prezintă”. Adicional, se va rectifica numerotarea elementelor structurale, deoarece nu este consecutivă.

La art. 7 alin. (2) pct. 2) se va revizui oportunitatea includerii textului „cu repetarea ulterioară probei interviului în privința persoanei care a depus contestația, în condițiile prezentului Regulament”, ținând cont de prevederile art. 15 alin. (3) din proiectul Regulamentului, conform cărora „Susținerea interviului în cadrul concursului are caracter public, care se asigură prin înregistrarea audio și video a probei, care se publică ulterior pe pagina Autorității.”. Astfel, prestația candidaților urmează a fi evaluată în baza înregistrărilor audio și video. **în acest context se va revizui și art. 17 alin. (10) și (11).**

Art. 8 se va exclude, deoarece în măsura în care se delimitează atribuțiile de soluționare a contestațiilor în privința rezultatelor probei scrise și a celor de la interviu, nu este vorba de derogare după cum s-a indicat.

La art. 10:

alin. (1) cuvintele „dar și” se vor omite, fiind inutile;

textul „nr.133 din 17.06.2016” se va substitui cu textul „nr. 133/2016”.

La art. 12 alin. (1):

în pct. 4) cuvintele „din prezentul articol” se vor exclude, deoarece punctul 3) face parte din alin. (1). Totodată, se va reține că în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ/element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ/element structural (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect, spre exemplu, pentru expresia „din prezentul Regulament”);

Cu referire la **punctele 6) și 9)**, se va ține cont de prevederile art. 49 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, conform căreia dacă un act normativ are mai multe anexe, acestea sunt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, în ordinea în care au fost enunțate în textul actului. Prin urmare, la pct. 6) anexa nr. 3 urmează a fi substituită cu anexa nr. 1 (observație valabilă și pentru art. 13 alin. (2) lit. a) și lit. d) etc.).

Art. 12 alin. (3) propunem a fi separat de art. 12, deoarece nu se încadrează în obiectul acestuia. Totodată, nu este clară trimiterea la „membrii secretariatului concursului”, or, dacă se au în vedere secretarii Comisiilor, aceștia se încadrează la „membrii Comisiilor”.

La art. 13:

la alin. (1) se va revizui termenul pentru depunerea cererii de participare la concurs (20 de zile de la data publicării anunțului), or, potrivit art. 11 alin. (1) din proiect, anunțul se publică cu cel puțin 45 zile înainte de data concursului. Astfel, candidații pot depune dosarele pînă la data limită stabilită în acest sens în anunț conform art. 11 alin. (2) lit. h). în acest context se va revizui și alin. (7);

Se va revedea numerotarea alineatelor, deoarece două alineate sunt numerotate cu „(2)”.

la alin. (6), care prevede că „în cazul depistării faptului că dosarul nu este complet, persoana responsabilă din cadrul Autorității notifică candidatul despre aceasta și îi solicită înlăturarea carențelor pînă la termenul limită de depunere a dosarului. în cazul neconformării, dosarul este considerat incomplet și nu este admis pentru etapa următoare a concursului.”, nu este clar de către cine este considerat dosarul incomplet (de către Consiliu sau persoana responsabilă din cadrul Autorității).

Art. 14:

alin. (1) necesită a fi revizuit prin prisma art. 10 alin. (1) din *Legea nr. 132/2016* care stabilește exhaustiv condițiile pentru a candida. Astfel, Consiliul de Integritate nu poate stabili alte condiții pentru candidați (cum ar fi avizul pozitiv al Serviciului de Informații și Securitate privind rezultatele verificări în privința altor aspecte decît cele de la art. 10 alin. (1) lit. i) din *Legea nr. 132/2016*);

la alin. (4) cuvintele „de la expirarea termenului de depunere a dosarelor și după adoptarea” se vor substitui cu cuvintele „de la adoptarea”, conform succesiunii etapelor concursului.

La art. 15 alin. (2) nu este necesar a detalia proba scrisă, acesta ținând de

obiectul art. 16. Mai mult, este confuză expresia „elaborarea unei lucrări”, or, întrebările se elaborează de Comisia de concurs.

La art. 16:

alin. (1), conform căruia „Proba scrisă se organizează în termen de 5 zile lucrătoare de la stabilirea listei candidaților admiși la concurs.”, se va revizui în raport cu termenul prevăzut la art. 11 alin. (6) din *Legea nr. 132/2016* - „(6) în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la stabilirea listei candidaților admiși la concurs se organizează concursul pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității.”, or, potrivit art. 3 alin. (4) lit. b) din *Legea nr. 100/2017* proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia;

la alin. (6) cuvântul „secretariatul” se va substitui cu cuvântul „secretarul”;

la alin. (7) lit a) se vor exclude cuvintele „pentru de concurs”, iar **lit. d)** se va completa cu cuvintele „până la predarea lucrării”;

la alin. (8) cuvântul „excepție” se propune a fi substituit cu cuvântul „derogare”, în vederea redactării normei;

la alin. (9) se va rectifica trimiterea la alineatul ce prevede interdicții pentru candidați;

alin. (11) este în dezacord cu alin. (6) care prevede, expres cine are acces în sala în care se desfășoară proba scrisă;

la alin. (17) ultimul enunț se va revizui pentru a exclude dublarea alin. (19).

La art. 17:

în contextul **alin. (6)** este necesar de precizat la art. 11 alin. (1) că anunțul privind inițierea concursului se publică și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

alin. (7) enunțul „Proba de interviu se evaluează, în baza criteriilor prevăzute în anexa 9 la Regulament.” dublează norma din alin. (4) și urmează a fi omisă;

la alin. (10) cuvântul „vicierea” se va înlocui cu cuvântul „încălcarea”, în vederea uniformizării terminologiei utilizate.

Capitolul VI „Dispoziții finale” se va exclude, fiind irelevant pentru conținutul Regulamentului, întrucât intrarea în vigoare a acestuia ține de conținutul normativ al Hotărârii prin care se aprobă, iar faptul că anexele sunt parte integrantă a Regulamentului este regula generală, stabilită la art. 49 alin. (2) din *Legea nr. 100/2017* și nu necesită a fi specificat în fiecare act normativ elaborat.

în anexa nr. 7 la Regulament, la pct. 7 se va indica perioada mandatului, dar nu anii 2023-2027, întrucât actul normativ reglementează *per general* modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției de președinte al Autorității Naționale de Integritate și se aprobă pentru o perioadă nedeterminată.

La anexa nr. 8 a Regulamentului atenționăm că criteriile de evaluare din fișa de evaluare cumulativă la proba scrisă nu corespund criteriilor stabilite la art. 16 alin. (4) din proiectul Regulamentului, astfel se vor ajusta corespunzător.

În aceeași ordine de idei, la fișa de evaluare la susținerea interviului intitularea punctelor 3, 4 și 5 se va ajusta prevederilor art. 17 alin. (4) pct. (3), (4) și (5). Totodată, semnalăm că, pornind de la prevederile aceluiași articol din Regulament, fișa de evaluare la susținerea interviului trebuie expusă separat ca anexa nr. 9 la Regulament. Respectiv, anexa nr. 9 se va renumera ca anexa nr. 10.

**PREȘEDINTELE ȘEDINȚEI
CONSILIULUI DE INTEGRITATE**

Vitalie PALEGA

Digitally signed by Palega Vitalie
Date: 2022.11.16 07:50:39 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

